

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 4. Secunda principalis obiectio aduersus Mystici nostri Doctoris doctrinam in communi proponitur, diluitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

disparū reuelationū; imo isti libri nil magis procurāt, quā talia desideria ad reuelationes preseindere, ut ex ipsis constat. Sed ex lectione, inquit, enascitur desiderium: si ita est, expungantur ergo sacri codices, tradantur igni Historia Ecclesiastica, dilaceretur Flos Sanctorū, vite Sanctorum, Dialogi S. Gregorij, reuelationes Fundatorum ac Propagatorum Ordinum. Ergone Ecclesia hactenus errore decepta fuit, quae in hodiernum usque diem varia scripsit, & voluit ea legi, quae aperiunt demoni ianum? Et ne unus aut alter qui est suipius & proprie excellēti plus nimio amans, occasionem deceptionis accipiat, eāne de causa oportet ea qua sunt gloria Dei abscondi, mirabilia eius ignorari, iter illud præpediri, per quod quam plurimi excitantur ad eum amplius amandū, eiq[ue] seruendum. Quo sunt qui scilicet sanctitatē personam induunt, permoti honore qui sanctis tribuitur? cesserent igitur virtutes, vel non exarentur litteris, nec celebrantur multorum egregia virtutum facta, ne ex isto capite Hypocritæ occasionem deceptionum arripiant. Plures sane Hypocritæ ex hac occasione decepti ceciderunt, quam illi a demone, eo quod legissent reuelationes diuinās. Non est in rebus attendendum ad malum usum aliquorum, quin potius ad utilitatem communem. Quam in iis scriptis inveniri, si ratio non dictaret, experientia fidelis testis evidenter monstrat. Desigant oculos in Religiosos, ac Religio, ac Carmelitas Discalceatos, qui ab horum doctrina enutrīti sunt, & eam ad inguem norant, & bene videant num stolidi sint, aut illi: vel si istos, in puritate vera Religionis ac sanctitatis, & in Dei amore, quispiam excellat? Huc usque sapientissimus ille Magister, cuius verba non minus pro venerabilis nostri IOANNIS, quam pro sancte matris nostræ THERESIA libris militant, & ideo pro responsione propositæ initio huius cap. obiectionis merito haberi possunt, pro cuius etiam ampliori solutione ea, quæ infra cap. 5. dicemus, videnda sunt.

C A P V T . IV.

*SECVND'A PRINCIPALIS OBIECTIO
aduersus mystici nostri Doctoris doctrinam in
communi proponitur, & di-
luitur.*

SE CVND' o principaliter aduersus horum librorum doctrinam nonnulli objiciunt, debitam eius intelligentiam multis in locis fatis difficilem esse, quam proinde non omnes alsequi poterunt.

Ceterum id tantum abest, ut huic doctrinæ aliquo modo deroget, vt potius eius excellentiam ostendat: assimilatur enim quoad hoc Scripturæ diuinæ, in qua propter eius dignitatem repetitur inexhaustibilis profunditas, & difficultas ex rerum, ac mysteriorum, de quibus agit, magnitudine, sublimitate, & gravitate, non vero ex affectato, vel borum fuce, vitiolaque obscuritate stylis orta, cum sufficienti tamen claritate temperata, taliter, ut quantum ad ea, quæ saluti necessaria sunt, satis perspicua, omnibusque accessibilis sece exhibeat, quantum vero ad alia sublimiora

d. 3. valde.

B.
Iohannis
in Cruce

Opera
mystica
EDIT
122

30 ELVCIDATIO THEOLOGIAE MYSTICÆ
valde lateat, ac non nisi à studiostissimis, ac peritissimis intelligatur, immo plene, & perfectè à nemine, præterquam ab eius auctore penetratur.

Quod optime ipsam et experientia edocet obseruavit D. August. tom 2. epist. ad Volusian. his verbis: *Modus ipse dicendi, quo sacra Scriptura contextitur, quam omnibus accessibilis, quamvis paucissimum penetrabilis, ea qua aperte continet, quæ si amicu familiari, si ne fuso ad cor loquitur indoctorum, atque doctorum: ea verò, qua in mysteriis occulta, nec ipsa loquio superbo erigit, quo non audeat accedere mens tardiuscula, & inerudita, quæ si pangeret diuitem, sed inuitat omnes humili sermone, quos non solum manifesta pascat, sed etiam scena exerceat veritate, hoc in promptis, quod in reconditis habens: sed ne aperta fastidiretur, eadem rursus opera desiderantur, desiderata quodammodo renouantur, renouatae mutantur, his salubriter, & prava corrigitur, & parva nutrituntur, & magna obletantur ingenia, &c.* Et in eadem epist. de hac sacratam literarum profunditate sic rerum eleganter subiungit: *Tanta est Christianarum profunditas literarum, ut in eis quicunque proficerem, si eas sola ab ineunte pueritia usque ad decrepitam senectutem maximo otio, summa studio, meliori ingenuo conarer addiscere, non quo ad ea, quæ necessaria sunt saluti, tanta in eis perueniat difficultate, sed cum quisque ibi fidem tenerit, sine qua pie, recteque non vivat, tam multa, tamque multiplicibus mysteriorum umbraculis opaca intelligenda proficiuntur, instant, tantaque non solum in verbis, quibus ista dicta sunt, verum etiam in rebus, quæ intelligenda sunt, latet altitudo sapientie, ut à nusquam acutissimus, flagrantissimus cupiditate decendit, hoc contingat, quod eadem Scriptura quodam loco habet: Cum consummaverit homo, tunc sapientia, &c.* Idemque bicuiter D. Basilius homilia de vera, & pia fide, de diuinis Scripturis loquens, his verbis docuit: *Rem ipsam plane, ut suapte natura est, & si omnes omnium mentes ad hunc ligandum una coirent, item ad denuntiandum lingue concurrent, tamen quia sequi posset, existaret nemo &c.*

Qua de causa appellatur Scriptura, Apoc. 5. num. 1. & 3. Liber signatus sigilli separata, quem nemo poterat, nec in cœlo, nec in terra, nec subter terram aperire, præter unum Leonem de Tribu Iuda. Qui est Christus Dominus; propterea etiam Regnum Cœlorum, id est (ut explicat Chrysostom. hom. 3. in Genes. & Rupert. lib. 3. de Victoria verbi cap. 26.) faciem Scripturam comparauit Dominus Thesaurus abscondito in agro. Matth. 13. num. 44. *Theſauro* quidem propter inexhaustibilis eius diuitias, *abscondito* verò proptereius conditam profunditatem quia de causa non ad qualecumque, sed ad summam, & exquisitam diligentiam in Scripturarum lectio adhibendam ipsem et Christus Dominus inuitauit dicens, *Scrutamini Scripturas*, Ioann. 5. num. 39. quasi diceret: *Purus altus est, & aqua intelligentiae longe hauienda, terra altius fodienda, & sub eius mis visceribus Thesaurus latitans detegendus, vnde David Psalm. 118. num. 2. Boni (inquit) qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt cum.* Inde etiam fit, ut non nullum simplices, sed etiam literatissimi, præstantissimo quoque ingenio predici, ac per longa tempora in Scripturarum studijs versati, multo plura ignorent, quam sciunt, ut de semetipso professus fuit D. Aug. epist. 119. c. 2. inquiens: *In ipsis sanctis Scripturis nō nescio plura quam scio.* Hinc tandem ortum habuere, quo ridicule que habentur controversiae contentioneque, & rixa non solum Catholicorum cum hereticis, sed etiam inter ipsosmet Catholicos Doctores, super vero Scripturarū sensu indagando; multa enim disputauit Cyprianus cum Cornelio Papa; Origenes cum Africano; Chrysostomus

Homus cum Theophilo Alexandrino; Epiphanius cum Ioanne Hierosolymitanos; Rufinus cum Hieronymo; Hieronymus cum Augustino; Augustinus cum Simpliano, Prospero, & Hilario, quotidie similes concertationes, & trixas, circa veram Scripturarum intelligentiam inter insignes Catholicos Doctores videmus. Quæ omnia magnam, & valde reconditam Scripturarum profunditatem, & difficultatem satis superque ostendunt.

Hæc autem Scripturarum magna difficultas non solum earum dignitatem non minuit, sed potius eam valde commendat contra Lutherum, Philippum Melanchtonem, Brentium, Bernardinum Okimum, Rolkum, & alios similes hereticos qui aliquibus Scripturæ, & Partrum testimonij malè intellectis, sophistriesque rationibus innixi dixerunt, Scripturas sacras facillimas, planas, & cuicunque ad eas accedenti peruias, & apertissimas esse, contra quorum omnium errorem latè scripserunt Belarm. tom. I. contr. I. de Verbo Dei lib. 3. Salmeron tom. I. prologem. 2. Anton. Perez volum. 3. de sacra Scriptura dub. 11. & alij, qui argumenta hereticorum ex professo adducunt, & soluunt, propositamque veritatem Catholicam de summa difficultate, ac profunditate sacrarum Scripturarum, tamquam earum dignitati, & maiestati valde conuenientem latè demonstrant prædictæq; difficultatis plures causas congruentiaque rationes adducunt.

Ex quibus omnibus id, quod superius diximus, satis apparet, scilicet difficultatem, & profunditatem, quæ in Venerabilis huius Parentis nostri libris reperitur, nequam corum dignitatem minuere, sed potius summoperè commendare, hæc namque difficultas est valde simili illi, quam in Scriptura sacra reperiiri diximus: nec enim originis ex affectato vel borum fuso, nec ex stylī obscuritate, quin potius huius Mystici Doctoris stylus valde perspicuus est, & quantum rei materia patitur, rebus difficultis, ac valde reconditis eximiam assert luce m, easque clarissime explicat: quod plures viri graues, & docti in hac doctrina, tamquam quid rarum, & egregium adnotarunt. Oritur ergo hæc difficultas ex rerum, de quibus agit, sublimitate, ac recondita excellentia, quæ quantumvis perspicuo explicetur stylo, semper satis abstrusa, & à communi hominum intelligentia abscondita manet. Præterea etiam, non in omnibus locis hæc reperiuntur difficultas, immo, ut plurimum multa tractat de externa, & interna mortificatione, rerum omnium creaturarum abdicatione, paupertate spiritus, eximia conscientia puritate, reuelationum, ac similium rerum in quibus multa solent immisceri pericula, renuntiatione, quæ omnia facilissime à quouis intelligi possunt, & ex eis ingens utilitas sequi.

Hanc vero sive doctrinæ aliqualem difficultatem, ipsemet Patens noster optimè præuidit, & ideo tacite huic obiectioni sic in prologo horum librorum occurrit. Et quoniam doctrina hæc est de obscura nocte, per quam anima ad Deum pergere debet: haud miratur Lector, si illi aliquantum obscura appareat. Existimo tamen, id solum initio lectionis futurum. Verum si in ea legenda progradientur, priora clarius eum perceptum, via quipper est per alias dilucidatur. Quod si libri lectionem repetierit, puto manifestius cuncta intellecturum, doctrinamque hanc tuitorem apparitaram. Si vero aliquibus lectio hæc non arriserit, in causa est mea exigua scientia ac scribendi modus abiectus, & vilis: nam scriptorius materia ex se optima est & apprime necessaria. Arbitror nihilominus, quod licet hæc sublimiori exactiori, stylò tractarentur quam

B.
Bartholomaei
Crucis

Opera
mystica
128

ELV CIDATIO THEOLOGIÆ MYSTICÆ
32 quam hoc loco nos fecimus, non multorum palato bene saperent, nec à multis exoptarentur. Nam enim hic valde moralia & spiritualibus, quibus per suauia & incunda ad Deum repletarunt, graviter aduentur, sed substantialius solum & solida pro vtrisq; doctrina si tamen ad spiritus nuditatem, à qua hic agitur, peruenire voluerint. Huc usque Myst. noster Doctor.

Tandem pro huius etiam obiectionis solutione addere placuit id, quod citatus Magister Luisius Legionensis respondens simili obiectioni aduersus libro S.M. nostræ THERESIAE factæ, in Apologia supra relata sic scriptit: Quantum ad id, quod circa obscuritatem horum librorum attinet, si ea sufficiens foret ad prohibendam lectionem librorum, omnes simul scriptorum codices sunt prob. bendi, quia nec ipsi Professores illos in malitia exacte intelligent. Quero, s. Augustinum, quot Theologorum reperi eis qui illum non exenti intelligent? Dionysium Areopagitanus quis ille est qui hunc diuinum percipiat? & quod de grecico, de Sanctis ferme omnibus afferro, qui in plurimi, suorum operum locis, videntur linguae propositae loqui Arabica, & non solum id videtur illis qui Linguis Latinis, & Graecis vorant, verius ijs quoque qui scholas sequentiant & Theologicam scientiam profidentur. Quid aico de Sandus, simet Professores & Doctores Scholasticæ, à fuisse propriis Discipulis, quamvis attinge illi mandant, rix percipi possunt. Doctoris Angelici D. Thomas doctrinam, Thomistæ in multis non intelligunt, multo minus Scotti Scotista. Idem censemendum de Alessandro, Durando, Henrico Gandavo. Præterea, horum librorum obscuritas qua exiguæ est, nemini iuxta fortissimum, & plenissimum, qui enim hanc intelligit, ex ea commodum refert, non intelligenti nec commodum nec damnum abfert, male dico, ino & non intelligenti est perutilis, quia ista obscuritas non conficit in verbis, sed in quibusdam rebus, quarum qui caret experientia, ne scit illas comprehendere. & quod hoc ratione percipitur, ordinariè generat admirationem & desiderium experientiæ, que sunt responsum consequentia, & utilitatis. Huculque sapientissimus hic Magister, ex cuius responsione, & ex hac usque dictis proposita obiectione satis superque soluta manet.

C A P V T V.

TERTIÆ PRINCIPALI OBIECTIO-
ni aduersus eamdem doctrinam in commu-
ni sumptam occurritur.

TERTIО deinde aduersus hos libros modicam eorum utilitatem aliquo ob-
ciūt, cuius nullam (quod sciamus) rationem reddunt, nisi forte dicant ideo esse
parum ytiles, quia pauci sunt, qui de rebus adeò sublimibus, & à communis homi-
num sensu, & cognitione reconditus agunt. Imò addunt, non solum non esse yiles,
sed pluribus damnis occasionem præbere, maximè, cum in lingua vulgari pœnam
bus omnium habeantur, timent namque ne personæ spirituales simplices, maxime
vero mulieres, debitam eorum intelligentiam assequi non valentes, in errores, illue-
que damna incident.

Sed huius obiectionis vanitas se se ipso satis prodit: etenim negari nequit, non lo-